

Letošní cyklus výstav před Generálním štábem zahájen

Před budovou Generálního štábu Armády České republiky byla ve čtvrtek 1. února zpřístupněna veřejnosti výstava nazvaná „25 let existence Armády České republiky 1993–2018“. Jejími autory jsou pracovníci Vojenského historického ústavu Praha Prokop Tomek, Jindřich Marek a Jan Šach.

Výstavu zahájil náčelník Generálního štábu armádní generál Josef Bečvář. Na úvod svého projevu zdůraznil, že čtvrtstoletí existence Armády České republiky si připomínáme v roce stého výročí vzniku Československa. Vojáci se zasloužili o obnovu české státnosti po třech stoletích, znovu bojovali za osvobození od nacistické okupace a obnovu tohoto státu na bojištích v zahraničí i doma, přinášeli nejvyšší oběti i na popravištích a v koncentračních táborech. Generál Bečvář současně vyzdvihl úspěchy AČR: „Dokázali jsme si získat důvěru občanů a přesvědčit o smyslu existence. Za cenu největších obětí jsme se na zahraničních misích podíleli na odstraňování vážných bezpečnostních rizik a spolehlivost si vybudovali respekt spojenců. Doma jsme si získali důvěru profesionalitou i obětavou pomocí občanům při živelných pohromách. Máme profesionální armádu s tisíci výborně připravených odborníků. Stoupla vážnost vojenské profese a důvěra občanů v ozbrojené síly.“

Na jeho slova navázal Mgr. František Bublan, předseda Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu PČR. Zamýšlel se nad styčnými body činnosti senátu i AČR, které spatřoval především v jednáních o účasti příslušníků naší armády v zahraničních operacích. Senátní výbor spatřuje tři hlavní úkoly Armády České republiky, a to budovat efektivní armádu, prohlubovat alianční vazby a zlepšit akviziční činnost. Mgr. Jana Černochová, předsedkyně Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR mimo jiné připomněla nutnost kvalitního materiálně technického zabezpečení a jeho vazbu na ekonomickou situaci státu.

Výstava připomněla klíčové okamžiky vývoje AČR – přeměnu z armády plně podřízené závazkům plynoucím z členství ve Varšavské smlouvě v armádu demokratického státu, organizaci a dislokační změny spojené s přijetím nové doktriny, odchodem sovětských vojsk a rozdělením federativního státu, snižování počtu osob a přechod na plně profesionální armádu i budování nových bezpečnostních struktur. V uplynulých letech také došlo k odstranění lži a mystifikací, které navršil komunistický režim na činnost čs. legií a odboj za druhé světové války. To představovalo obrovskou satisfakci pro válečné veterány a jejich pozůstalé. Jednotlivé panely charakterizovaly

FOTO: Daniel Zavoral

Velkoformátová projekce budila v září 2008 zaslouženou pozornost.

i druhy vojsk AČR a jejich hlavní výzbroj a informovaly o systému přípravy, vzdělávání a výcviku současných příslušníků AČR.

K slavnostnímu okamžiku přispěla i skutečnost, že šlo o jubilejní, v pořadí již padesátou open air výstavu před budovou GŠ. V rámci oslav 70. výročí vyhlášení mobilizace československé branné moci se v roce 2008 vedle tradičně pojímaných akcí oficiálního či občanského charakteru objevila též myšlenka připomenout události 23. září 1938 formou veřejné audiovizuální prezentace, spojené se setkáním žijících pamětníků tehdejších událostí. Tento námět inicioval počátkem léta 2008 Generální štáb Armády České republiky a jeho realizace se ujal Vojenský historický ústav Praha. Rozpracoval základní podnět vytvořit krátkometrážní stříhový dokumentární film v délce do třiceti minut a při jeho tvorbě využil bohatý kinematografický materiál, jímž disponuje filmový archiv VHÚ Praha. Scénář filmu včetně textu komentáře vytvořil podle základního námětu PhDr. Karel Straka, Ph.D. Vhodné dokumenty vybral Mgr. Milan Hrubý, odborný pracovník filmového archivu VHÚ Praha. Komentář četl herec Pavel Soukup.

Tvorba scénáře a doprovodného textu, výběr filmů, stříh obrazu a zvuku se uskutečnily během července a srpna 2008. Počátkem září byl film s názvem Mobilizace 1938 v délce dvaceti pěti minut připraven k veřejné prezentaci. Ta se uskutečnila v rámci vzpomínkového setkání s pamětníky zářijové mobilizace, kterou 23. září 2008 organizoval Generální štáb AČR před svým sídlem na Vítězném náměstí v Praze. Snímek byl promítán na velkoformátové obrazovce jako smýčka po dobu několika nejbližších následujících dní. Dokument nebyl zamýšlen pouze pro jednorázové využití, ale také jako instruktivní doplněk přednáškové a lektorské činnosti Vojenského historického ústavu Praha. Tento předpoklad se potvrdil, neboť touto formou je nadčasově pojatý snímek využíván dodnes.

Jaroslav Láník – Karel Straka

25 let existence Armády České republiky 1993 – 2018

Čestná listina Armády České republiky vznikla v roce 1993 a je součástí vojenského dědictví. Její autory jsou pracovníci Vojenského historického ústavu Praha Prokop Tomek, Jindřich Marek a Jan Šach. Listina připomíná klíčové okamžiky vývoje AČR – přeměnu z armády plně podřízené závazkům plynoucím z členství ve Varšavské smlouvě v armádu demokratického státu, organizaci a dislokační změny spojené s přijetím nové doktriny, odchodem sovětských vojsk a rozdělením federativního státu, snižování počtu osob a přechod na plně profesionální armádu i budování nových bezpečnostních struktur. V uplynulých letech také došlo k odstranění lži a mystifikací, které navršil komunistický režim na činnost čs. legií a odboj za druhé světové války. To představovalo obrovskou satisfakci pro válečné veterány a jejich pozůstalé. Jednotlivé panely charakterizovaly

